

6') λάθιγ μωρεὰν τὸ γῆπεδον ἐφ' οὐ ἀνεγείρεται,
 γ') προσδιορισθῇ διὲ μόνις τὰς ἔθνικὰς παραπήδεις, μὴ ἀναμηγνύμενον
 εἰς τὰς δοσοληψίας τῶν ξένων παραπήδεις;
 Συνάμενον γ' ἀποκτήτωμεν θέατρον ἔθνικόν, οἰκανὸν καὶ ὄφελος καὶ δόξαν νὸ
 στεριώτην εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ δὲ μὲν ἦν τις τῶν πλουσίων διογενῶν, διατις
 ὑπὸ διακοπῆς ἔρωτος πρὸς τὴν πατρίδην οἰλεγόμενος γ' ἀναλέζῃ αὐτὸς τὴν
 οἰκεῖομην καὶ θίρυσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ θεάτρου, οὐχὶ πρὸς ίδίαν κάρπασιν,
 ὅλλας μικρὸν τόκον καὶ γρεώλυπρου μόνον επιφυλακτόμενος, ή καὶ τούτων
 μέρος ἢ τὸ δλον θυσιάζων, ὁ τοιούτος οὐκ ὑπερηκόντας κατὰ τὴν φύσιν τὸν
 Ἡρώδην τὸν Ἀττικὸν, διέτι ἐκεῖνος μόνον οἰκοδόμητρις θεάτρου τίγειρεν ἐν
 Ἀθήναις, ἐν δὲ εἰς τοῦτον θέλει διεῖλει τὸν Ἑλλάδης τὴν ἐν αὐτῇ ἀναγέννησιν
 τῆς δραματικῆς, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῇ εῦκλεισαν. Αἰλλα καὶ τούτου μὴ δύτος,
 τὴν συνομολόγησιν δανείσι, φέροντος χαρακτῆρα δημοσίας καὶ οὐχὶ ίδιωτι-
 κῆς ὥφελείας, εὗρον ἀλλούτε, καὶ ἐλπίζω καὶ τώρε πλεύη οὐχὶ μυσικατόρ-
 θωτον. Διὸ τοῦτο προσαρτῶν ἐνταῦθις σχέδιον τῶν κεφαλαιωδεστέρων μερῶν
 τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ θεάτρου, ὡς τὸν ἐνοικίῳ, μετὰ τοῦ προύπολογισμοῦ αὐτοῦ,
 εὔτυχης τοῦτον λογισθῇ. Αὐτὸν διηλεπον τὰς περὶ τῆς σπουδαίατος τοῦ ἀντι-
 κειμένου καὶ περὶ τῶν τρόπων τῆς εὐτυχίας αὐτοῦ πεποιηθεῖσις μου μετα-
 διδρυμένας εἰς τοὺς μετὰ πατριωτικοῦ ζήλου γ' ἀναλέζεστι αὐτῶν τὴν πραγ-
 ματοποίησιν, καὶ γ' ἀγωγοῖσθαις ὑπὲρ αὐτῆς.

Ως ἐπίκειτρον τέλος τῶν ληνώτερων προστίθημι, διτι, εἰπορήσαντος τοῦ ἔθνι-
 κοῦ θεάτρου, ἐν τῶν ἕργων αὐτοῦ πρόξεπον νὰ εἴναι νὸ θεατικεύστηκη λαταλλή-
 λως πὸ Θέατρον τοῦ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν, διπερὶ πατὴ μῆνος,
 νὴ μιδέσσαρης εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Αὐτὸν ἐν τῶν δραμάτων τῷ προχειρίων
 ἡμέρην φωτισθέντων τῆς πραγματίας καὶ κωμῳδίας εἴτε εἰς ἡχηταλλήλους μετα-
 φράσεις, εἴτε ἐνίστε καὶ εἰς τὸ πρωτότυπον. Ήρός τοῦ ληνοτεινόμενος,
 ηὔμελων τοὺς θερίσει ἐν σίγον τὴν ἀξίωσιν, νὰ τοὺς ἐξηγήσω τὰ ἐκ τούτου
 προκύψοντα μεγάλα θήματα, οὐχ ἔττον δὲ καὶ ὑλικὰ ὥφελήματα.

Ἐν Βερολίνῳ, 1876.

Α. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

ΣΧΕΔΙΟΝ ΙΑΡΥΣΕΛΕ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

A. Τὸ ἐν Ἀθήναις ἔθνικόν θέατρον θέλει οἰκοδομηθῆ διὰ δανείου γρε-
 λυτικοῦ.

B. Τὸ δὲ αὐτὸ γῆπεδον εἰς κεντρικὴν θέσιν τῆς πόλεως καίμενον, θέλει
 διωργηθῆ διπὸ τοῦ δήμου ἢ τοῦ δημοσίου εἰς τὸ θέατρον.

C. Τὸ δάκνειον ἔσται ἐνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν. Λέγεται δὲ, εἰ δυνα-
 τὸν, θέλει ἀγορασθῆ διὲ συμβιβασμοῦ παρὸς τῶν μετέχων τὸ μέχρι τοῦτο

σκοδομηθέντων μέρος θεάτρου απένταντι τῆς τροχότητος, καὶ σπουδεστιώθη ἐπὶ τὸ ἀπλούστερον.

Δ. Ταῦτα διγόρας εἴηται δὲν ἐπιτελεῖται, θέλει οἰκοδομηθῆται τὸ ἔθνικὸν θέατρον ἄλλοχοῦ, κατὰ σχέδιον εὑρύχωρον, ἀλλ' ὅπερ διπλανηρᾶς καστηρίσεως κατ' ἀρχής. Δέν θέλουσι δὲ διπλανηρῆς εἰς τὴν οἰκοδομήν περισσότεροι τῶν 800, 000 δραχμῶν.

Ε. Τὸ ἔθνικὸν θέατρον δέν ἀφορᾷ εἰμὶ μόνον τὰς Ἑλληνικὰς παραστάσεις. Αὖν πάνται δὲ καὶ ζένχι γίνονται ἐν αὐτῷ, ἀλλ' εἰς οἶνον αὐτῶν λογοτροπὸν, τοῦ ἔθνικοῦ θεάτρου ἐνοικιάζοντας ἢ καὶ δωρεάν, δινέγκονται, παρέχοντος τὸ κατάστημα καθ' ἃς ἐπανέρχεται ἀργετά.

Ζ. Αἱ ἐπίλοιποι 200,000 δρ. τοῦ μανεῖου θέλουσι χρησιμεύσει. α'. εἰς τὸν πρῶτον καταρτισμὸν τῆς σκηνῆς καὶ τὸν λοιπὸν μερόν τοῦ θεάτρου.
β'. Εἰς ἀποστολὴν, δημαρχίσην ἡ σίκοδορη, τριῶν νέων καὶ τριῶν νεανίδων, εἰς Εὐρώπην, πρὸς τακτικὴν ἐκμάθησιν τῆς τέχνης τῶν ἡβωποιῶν.

Η. Τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ἔθνικοῦ θεάτρου θέλει γίνεσθαι χαρτοῖς κατὰ τὴν ἐποχάνην τάξειν.

α'. Εἰς μαθιδοσίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ θεάτρου καὶ τῶν τοῦ θεάτρου ὑπηρετῶν.

β'. Εἰς φορτίσμον τοῦ καταστήματος.

γ'. Εἰς Μουσικὴν (ὅπε εἶναι δινογχία).

δ'. Εἰς τόκον 5 % καὶ χρεόλυτρον 1 % τοῦ δικαιοίου.

ε'. Εἰς μαθιδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τῆς διευθύνσεως καὶ ἀρμονῆς τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

ζ'. Εἰς ακηνογραφίας καὶ ἀποσκευῆς.

η'. Εἰς ἀρμονῆς συγγραφέων καὶ μεταρρυτῶν τῶν διδασκαλομένων δραμάτων.

θ'. Εἰς διδασκαλίαν ἀπαγγελίας καὶ ηθοποίας.

ι'.   "   φωνήτων τῆς μουσικῆς.

κ'.   "   ὄργανικῆς μουσικῆς.

λ'. Εἰς σύστασιν δραματικῆς καὶ μουσικῆς βιβλιοθήκης.

ν'. Εἰς ἀποστολὴν θεάτρου εἰς ἄλλα κέντρα Ἑλληνικά. (Ἄστη δημώς θέλει γίνεσθαι μόνον διὰ προκαταβολὴν τοῦ ἔθν. θεάτρου, κίτινες θέλουσι τῷ ἀποδιδεσθαι).

νγ'. "Αν ὑπάρχωσι περιστερύκαται, ἐξ αὐτῶν θέλει καταρτίζεσθαι ἀποθεματικά κέφαλοις, οἵ μόνοι οἱ τόκοι θέλουσι χρησιμεύσει εἰς πρόσθετον θεραπείαν τῶν ἀνιστέρων ἀναγκῶν, καὶ δηλωγεῖται ἐκτάκτων.

Η. Οἱ εἰς Εὐρώπην σταλησόμενοι θέλουσι ἐκλεγθῆ ἐκ τῶν κακτυμένων φυσικῶν ὑποχείσεως προτέρημα, δι πρέπει ν' ἀποδεῖξωσι δι' ἐπαγειλημένων δοκίμων, μετὰ προστατησιν ἐν τῷ Ωδείῳ, καὶ γινωσκόντων ξένην γλώσσαν τοῦ τόπου (Γαλλίας, Ιταλίας, Γερμανίας) εἰς ὃν θέλουν πεμφθῆ. Έχετ δὲ, ὅταν τὰν ἐπιτίτηρατιν τῶν Ἑλληνικῶν πρεσβειῶν, θέλουσι διδαχθῆ ἐπὶ δύο η-

πρίν έτη θεωρητικός ἐν τοῖς δραματικοῖς σχολεῖοις καὶ πρακτικός ἐν τῷ θεάτρῳ. Μέλουσι δὲ, πρὸ τῆς ὀποστολῆς αὐτῶν, διὰ συμβολήσεως καὶ ἔγγυης σεως ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν, ἐπανελθόντες γὰρ πάραστήσωσι τούλαχιστον ἐπὶ τρίχ έτη εἰς τὸ θέατρον θέσπρον. ὑπὸ τὰς διατάγξεις τῆς Διευθύνσεως αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ ψριτσένῳ μισθῷ, ἀσκοῦντες καὶ τοὺς λοιποὺς ἡθοποιούς. Οἱ δὲ τοὺς δραματικούς αἴθετῶν θέλει οπορεύεσθαι εἰς ἀπόδοσιν τῶν ὑπέρ αὐτοῦ καταβληθέντων.

Θ. Τὴν ἀνωτάτην ἐπωπείαν τοῦ θεάτρου ἔχει τριψελῆς ἐπιτροπή, ἣν ἔκλεγοντι, συνελθόντες ἐπὶ τὸ αὐτὸν οἱ ἐπόμενοι. Ὁ πρεσβύτερος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὁ τοῦ Ἑλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἡ Κοσμήτωρ τῆς φιλολογικῆς συο-
κῆς τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ δύώ μέλη τοῦ φιλολογικοῦ συμμαχοῦ τῆς
Ἀκαδημίας, πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ τμήματος διορίζουσι, μέχρι δὲ τῆς καθι-
δρύσεως τῆς. Ἀκαδημίας, δύώ μέλη τῆς φιλολογικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπι-
στημίου, πρὸς τοῦτο ἐκλεγόμενα ὑπὸ τῆς σχολῆς. Εκατον τῶν τριῶν τού-
των μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς θέλει λαρυγγεῖ παρὰ τοῦ ταμείου τοῦ θεάτρου μη-
νικίαν σφραίρην 100 δρ. Ὁσάκις δὲ ἀλλείψῃ μέλος της τῆς ἐπιτροπῆς, ἢ αντι-
καταστασις κύτοι γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

I. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει γειτονεῖς ἐν τοῖς διευθυντήν, ἔχοντες μισθὸν 500 δρ. κατὰς μήνας, καὶ προσέτι $\frac{1}{100}$ ἐκ τῆς προσόδου τῶν εἰσιτηρίων. Προσέτι ἐναγρα-
ματέας καὶ ἔνας τεμίσιος, ἔκλεγόμενον κατὰ τὰς περὶ δημοσίων ταμιῶν ἀπαι-
τουμένας ἔγγυηστος. Ὁ μισθὸς ἐκάστου ἐναγραμμάτων 250 δρ. κατὰ μήνας καὶ προσέτι
καὶ $\frac{1}{100}$ ἐκ τῆς εἰπράξεως τῶν διευθυντῶν εἰσιτηρίων.

I. Ὁ διευθυντής μεριμνᾷ περὶ πάντων τῶν συμφερόντων τοῦ θεάτρου,
ὑπεύθυνος ἀν πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν περὶ τῆς καλῆς αὐτοῦ τάξεως καὶ προ-
γωγῆς. Ὁφέποτε δὲ προτίθεται γεωτερισμὸν σπουδᾶσιν, ὅφείλει νὰ ζητῇ αὐ-
τῆς τὴν ἔγκρισιν. Οὗτος διορίζει τὴν ἀκοπέραν τοὺς ἡθοποιούς, δικνέμει τὰ
πρόσωπα, διευθύνει τοὺς θιάσους κατὰ κόνονισμὸν συντάχθησόμενον μετὰ
τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἔκλεγε τὸ διηγητικὸν προτωπικόν. Προσέτι ἔχει τὸ
διαχυθούσομενος δράματα, συνφέδον πρὸς τοὺς γόργους τοῦ κράτους, καὶ ἀφο-
ρῶν πρὸς τὴν κοσμιότητα τῶν ἡθῶν, τὴν φιλολογικὴν δέξιαν καὶ τὴν καλ-
λιέτειαν.

Ἐκ τῶν ἀποφάσεων κύτοι δύναται νὰ γίνηται ἔκλιπσις εἰς τὴν ἐπιτρο-
πὴν, καὶ ἐν διαφωνίᾳ, εἰς τὸ οπορεύεται τῶν Ἐσωτερικῶν.

Πάντα τὰ ἔγγραφά τοῦ Διευθυντοῦ προσοπογράφουσι δ. Γραμματεὺς ἢ δι-
τεμίσιος κατὰ τὴν φύσιν αὐτῶν ἢ καὶ ἀμφότερος.

IA. Ο Γραμματεὺς.

a. Ἐγεί πάσχει τὴν ἀλληλογράφειν, τῶν ἀποφάσεων οπορεύεται ὑπὸ^{τοῦ} Διευθυντοῦ μετὰ τῆς συντογογράφης αὐτοῦ.

b. Καταρτίζει καὶ διατηρεῖ δραματικὴν βιβλιοθήκην, ἔδινες τῶν ἐλληνι-
κῶν δραμάτων, τυχίων διωρᾶς, οἵ τοι πόροι ἐπιτέρεσι, καὶ αλλογλώσσων·

βοθμού δὲ καὶ ἄλλων μουσικῶν συνθέσεων, ωρίας μὲν Ἑλληνικῶν, ἐν παράτηματι δὲ καὶ ξένων.

γ'. Συντάπτει γενικὸν δραματολόγιον πάντων τῶν ἑλλήνωντος γεγραμμένων ή μεταπεφρασμένων δραμάτων, μετὰ στήλης σημειώσης τὰ δεσμευτικά διορθώσεως ίντι μιδαχθώσιν ἀπὸ σκηνῆς.

III. Ο ταμίας.

α'. Αὐτος; ή δὲ ὅλου τινὸς ὑπὸ τὴν εὐθύνην του, ἐνεργεῖ τὰς καθ' ἐστρατηγάκεις, ώς καὶ τὰς λοιπὰς πάσας ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν θεωρείων, τῶν ἔργων στηρίσων κλπ.

β'. Διατηρεῖ τὸ ταμεῖον κατὰ πάντας τοὺς εἰς τὸ δημόσιο ταμεῖα ὡρισμένους τύπους.

γ'. Ἐνεργεῖ τὰς πληρωμὰς κατ' ἐντολήματα ὑπογεγραμμένα ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ.

δ'. Δίδει ἐτησίως ἀπολογισμὸν, δεστις, ἀποκρούμενος ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ, ἐξελέγχεται ὑπὸ τοῦ Ἐκεγχτικοῦ συνεδρίου καὶ δημοσιεύεται.

ΙΔ. Καὶ τοὺς αγγυγραφεῖς τῶν διδασκαλούμενων δίδεται ἀριθμὸς.

α'. Ἄν τὸ δράμα εἶναι πρωτότυπον καὶ ἔμμετρον, τὸ $\frac{7}{100}$ τῆς δλικῆς εἰσι πρόσεως τῆς ἐσπερίας καθ' ἥν διδάσκεται τὸ δράμα αὐτῶν; ἐπομένως οὐχ καὶ τῶν χρονίων ἐνοικιάσεων τῶν θεωρείων. Τοῦτο δὲ ἐφ' ὅρους ζωῆς των, καὶ ἐπὶ 100 προσέτι παραχωτάσεις τοῦ δράματος μετὰ τῶν θέατρων τοῦ ποιητοῦ, διεῖ τοὺς πληρούμενους αἵτοι.

β'. Ἄν τὸ δράμα εἶναι πρωτότυπον καὶ πεζὸν, τὸ $\frac{4}{100}$ κατὸ τοὺς αὐτοὺς δρους,

γ'. Εἰς μεταφραστὰς, ἂν η̄ μετάφραστος εἴναι ἔμμετρος, ὁροίως τὸ $\frac{4}{100}$, δὲ πεζὴ τὸ $\frac{3}{100}$ τῆς ἐσπερίας εἰσπράξεως, ἐπὶ μόνας 50 παραχωτάσεις.

δ'. Εἰς ἀπλοῦς ἐπιδιορθωτὰς η̄ μετατευκτότερες ὑπαρχόντων δραμάτων χρηγοῦνται $\frac{2}{100}$ τῆς ἐσπερίας εἰσπράξεως ἐπὶ μόνης 30 παραχωτάσεις.

ε'. Διδασκαλούμενον δὲ πολλῶν δραμάτων τὴν κύτην ἐσπέρχειν, η̄ ἀριθμὸς διανέμεται κατὰς λόγον τῶν γερῶν η̄ πράξεων τῶν δραμάτων, καὶ κατὰ τοὺς ἀνωτάτους δρους, τῆς δλικῆς παραχωτάσεως θεωρεύμενης ως ἐν δράμα. Παρασταθέντων φέρ' επειδή, τὴν κύτην ἐσπέρον δύο δραμάτων, τοῦ μὲν ἔμμετρου πρωτότυπου εἰς 3 πράξεις, τοῦ δὲ πεζῆς μεταφράσεως εἰς 2 πράξεις, τὸ πρῶτον θὲ διάτη τὸ $\frac{2}{5}$ τῶν $\frac{7}{100}$, τὸ διλλό τὸ $\frac{2}{9}$ τῶν $\frac{3}{100}$.

ΙΓ. Η ἐπιτροπὴ, ἀναλόγως τῶν πόρων, θέλει ἀποφασίζει ἀν δύναται καὶ παρέπει, πλὴν τῶν δὲ πρώτων, νὰ πέμψῃ μετὰ ταῦτα καὶ ὅλους οὐθοποιούς εἰς Βύζαπην πρὸς γύμνασιν.

ΙΓ. Τὸ διά τοῦ θεάτρου διατηρούμενον Διδασκαλεῖον τῆς μουσικῆς, σκοπὸν μὲν πρώτιστον θέλει ἔχει τὴν ψόφρωσιν χορῶν καὶ μουσικῶν διεῖ τὰ μελοδράματα καὶ δρυγήστρας διεῖ τὸ θέατρον. Οὐχ ἦττον δρως, πρὸς ἐλάττωσιν τῶν δαπανῶν, καὶ διέδοσιν τῆς μουσικῆς ἀγωγῆς, θέλει δέχεσθαι καὶ πάντας διλλον μαθητὴν ἐπ' ἐλαχφροῖς διδάκτροις.

Η διδασκαλία εἰς τὰ δύο φύλα θέλει γίνεσθαι ἀμφιτέρως. Συνολικά 60 μας καὶ φωνητικοὶ σχήματι, δύνανται, κατὰ τὴν χρίσιν τῶν διδασκαλιῶν, γέγονται καὶ ἀπὸ κοινοῦ.

IU. Τὸ θέατρον δύναται νὲ δέχηται δωρεὰς συντελούσας εἰς προσγεγόντην αὐτοῦ.

ΧΠΟΘΕΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ.

Τὸ θέατρον ὑποτίθεται ἔχον χωρητικότητα 2000 θεατῶν.

Αἱ παραστάσεις 42·ς τῆς ἑβδομάδος, ἀλλ' ἐνεαρίδια, ὑπολογίζεται τὸ έτος εἰς 10 μῆνας.

Διπάνη οἰκοδομῆς 800,000 δρ. Πρώτη καταβολὴ διασκευῆς καὶ μορφώσεως γέθοποιῶν 200,000 διεκ δωνέου 1,000,000 δρ.

Εἰσπράξεις πλήρεις ἐτήσιαι.

1700 θεαταί, ἐξ ὧν		ἔτησιας δρ.
Πλατεῖας καὶ τῶν ἄλλων θεωρείων 600, πρὸς 3 δρ. καθ' ἑταῖ.		
700 " 2 "	"	{ 3600 × 160 πρ. = 576,000
400 " 1 "	"	
90 θεωρεῖς ἐνφριασμέναις	30 " 20 "	
30 " 15 "	"	{ 1380 × 160 " = 216,000
30 " 10 "	"	
11 ἱρατήρια πρὸς 3000 ἐτησίως ἐπαττεῖν		33,000
		825,000

Δακτυλοί πλήρεις ἐτήσιαι.

A. Μισθὸς ἡθοποιῶν		
10 πρώτης τάξεως. Μηνιαίως ἐπαττεῖν δραχ. 300 (×10×12)=36,000		
10 δευτέρας	" 200	24,000
10 τρίτης	" 100	12,000
" ἄλλο προσωπικόν	" 60	3,000
B. Υπηρέται, φύλακες		14,000
C. Μουσικὴ (οὐχὶ μελοδράματος), καθ' ἑταῖραν 100 δρ.		16,000
D. Φωτισμὸς	" "	16,000
E. Μισθὸς Διευθυντοῦ,	μηνιαίως 500 δρ.	6,000
" Γραμματέως καὶ ταχίου	" "	6,000
Γραφικῶν, μηνιαίως 100 δρ.		1,200
F. Μερίσματα Διευθυντοῦ, γραμματέως, ταχίου, ὑποτίθεμένου πλήρους πάντοτε τοῦ θεάτρου		23,040
G. Εἰς σκηνικὴν ἀποσκευὴν ἐτησίως		10,000
H. Εἰς διατήρησιν τῆς οἰκοδομῆς, μεσφάλιστρα κλ.		10,000
I. Εἰς μερίσματα συγγραφέων, (ὑποτίθεμένου πάντοτε πλήρους τοῦ θεάτρου) διεκ μέσου δρου λαρίσανομένου 5)100		28,800
J. Τόκος 5·0]0, χρεώκυτρον 1·0]0		60,000
K. Εἰς αὔξησιν καὶ διατήρησιν τῆς Βιβλιοθήκης		4,000
		275,040